ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยง โรคเบาหวาน ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นายสุเมช แสนสิงห์ชัย

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ ทรัพย์ไพบูลย์กิจ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์นงเยาว์ อุคมวงศ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกัน โรคและความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกัน โรคของกลุ่มเสี่ยง โรคแาหวาน ตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มแบบหลาย ขั้นตอน จำนวน 118 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและ ได้รับการ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ .75 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้ประโยชน์ และแรงจูงใจด้าน สุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการรับรู้อุปสรรคและปัจจัยร่วมต่างๆอยู่ในระดับสูง มี พฤติกรรมการป้องกันโรคเบาหวานโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมอาหาร ด้าน การออกกำลังกาย ด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป ด้านการพักผ่อนและการจัดการกับความเครียด อยู่ใน ระดับปานกลาง และพบว่าความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกัน โรคโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อค้านสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานมี ความสำคัญและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรค ดังนั้นสามารถนำผลการศึกษาไป ประยุกต์ใช้ในการให้สุขศึกษาแก่กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานในชุมชนตามความเชื่อค้านสุขภาพและ ส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคให้ถูกต้องเหมาะสม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title

Health Belief and Preventive Behaviors of Risk Group

Diabetes Mellitus in Pa Sak Subdistrict, Mueang District,

Lamphun Province

Author

Mr. Sumet Sansingchai

Degree

Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assist. Prof. Pornpun

Subpaiboongid

Chairperson

Assoc. Prof. Nongyao

Udomvong

Member

ABSTRACT

The objectives of this study were to define health beliefs and preventive behavior, and to examine the relationship between health beliefs and preventive behavior of a group at risk of diabetes mellitus in Pa Sak Subdistrict, Mueang District, Lamphun Province. The sample consisted of 118 people at risk of diabetes mellitus. They were selected using multistage random sampling. Data were collected by using structured interviews which were developed by the researcher. The interviews structure was verified by experts and tested for reliability by Cronbach's alpha coefficient that the reliability was .75. Data were analyzed by using descriptive statistic and Pearson's Product Moment Correlation.

The results of this study showed that the subjects' overall score was at a moderate level and this included the following areas; health beliefs, perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefits and health motivation. The scores of perceived barriers and modifying factors were at a high level. The subjects had a moderate level of overall score in each of the following parts; preventive behavior, diet control, exercise behavior, universal self-care, relaxation and stress management. The overall score of health beliefs were statistically significant related to the overall score of preventive behavior at level .05

According to the results, this study indicated that the health beliefs of people in an at risk group of diabetes mellitus were important and they associated with preventive behavior. This could be applied for giving health education among people in an at risk group of diabetes mellitus in the community in order to follow health beliefs and promote appropriate health preventive behaviors.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved